

Schoolplan 2015-2018

Grafisch Lyceum Rotterdam
VMBO voor Vormgeven en Media

Ingangsdatum: 1 januari 2015

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Over de school	5
3. Opdracht	6
3.1 Missie	6
3.2 Onze opdracht	6
3.3 Externe ontwikkelingen	6
3.4 Interne sterkte-zwakte analyse	7
3.5 Beleidsvoornemens	7
4. Onderwijskundige vormgeving van de school	13
4.1 Lessen	13
4.2 Projecten	13
4.3 GLR-uren	13
4.4 Onderwijskundige inrichting van de school	13
5. Leerlingbegeleiding	15
5.1 Mentor	15
5.2 Bouwcoördinator	15
5.3 Vakdocent	15
5.4 Decaan	15
5.5 Zorgcoördinator	15
5.6 Vertrouwenspersoon	16
5.7 Remedial teacher	16
5.8 Schoolmaatschappelijk werker	16
5.9 Schoolassistent leerlingondersteuning	16
5.10 Schooloudercontactpersoon	16
5.11 Schoolarts/schoolverpleegkundige	16
5.12 Leerplichtconsulent	17
5.13 Werkgroep taal en rekenen	17
5.14 Zorg- en adviesteam	17
5.15 Samenwerkingsverband Koers VO	17
6. Regelingen en voorzieningen	18
6.1 Leerlingstatuut	18
6.2 Gedragscode	18

6.3 Klachtenregeling	18
6.4 Informatieboekje	18
6.5 Pestprotocol	18
6.6 Rotterdamse meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	18
6.7 SISA	18
6.7 Toelating	19
6.8 Leerwegbepaling.....	19
6.9 Verblijfsduur	20
7. Onderwijsactiviteiten.....	21
7.1 Grafimedia	21
7.2 Burgerschapsvorming	21
7.3 Taal en rekenen	21
7.4 Elektronische leeromgeving.....	21
7.5 Gezonde school	22
7.6 Kunst- en cultuur	22
8. Personeelsbeleid	23
8.1 Doelen.....	23
8.2 Formatiebeleid	23
8.3 Taakbeleid	24
8.4 Loopbaan- en scholingsbeleid	24
8.5 Arbeidsomstandigheden	24
8.6 Inspraak en medezeggenschap.....	24
9. Kwaliteitszorg	26
9.1 Tevredenheidsonderzoeken	26
9.2 Prestatieoverleg met college van bestuur.....	26
9.3 Voortgang, -functionering- en beoordelingsgesprekken.....	26
9.4 PDCA-cyclus	26
10. Oudercommissie/ouderraad	27
11. Veiligheid op school.....	28
12. Tot slot	29
12.1 Bronnen	29

1. Inleiding

Voor u ligt het Schoolplan 2015-2018 van het VMBO voor Vormgeven en Media, onderdeel van het Grafisch Lyceum Rotterdam. In dit document treft u in grote lijnen de ontwikkelingen aan van onze school voor de komende vier jaar. Jaarlijks worden deze ontwikkelingen vertaald in activiteiten die in de Schoolgids staan beschreven en in het betreffende schooljaar worden uitgevoerd.

De afgelopen jaren heeft het VMBO voor Vormgeven en Media zich ontwikkeld tot een leuke, overzichtelijke school waar mooie resultaten worden behaald. Een enthousiast team werkt hard om een goede school neer te zetten. Een school met degelijk onderwijs, waar leerlingen op alle fronten intensief worden begeleid en waar veel activiteiten worden ontplooid.

Er wordt veel geïnvesteerd in het afstemmen van het onderwijs op de individuele behoeften van de leerlingen. De docenten zijn getraind om gedifferentieerd te werken; de leerlingen hebben hun eigen Macbook gekregen, waardoor ze overal in de school aan de slag kunnen; en we hebben de ict-structuur om dit mogelijk te maken, sterk verbeterd. De komende vier jaar wil de vmbo-afdeling van het Grafisch Lyceum Rotterdam graag een stap maken met het toekomstbestendig maken van het onderwijs. Hoe de school dit wil doen, leest u in dit plan.

Dit Schoolplan is niet een stuk voor in de bureaula, maar een document waar naar teruggegrepen kan en moet worden. Veel ideeën moeten we nog uitwerken. Met het oog op de verbouwing van onze school, komt er ongetwijfeld een spanningsveld tussen wat gewenst is en wat fysiek mogelijk is. Dit document kunt u zien als een ontwikkelingsplan. We kunnen aan de hand van dit Schoolplan bepalen of toekomstige ontwikkelingen passen binnen de visie en missie van de school. Deze contouren hebben we de afgelopen maanden vastgesteld en ze worden door het hele team gedragen.

Ik wens u veel leesplezier.

December 2014

Dhr. J.P. van den Berg (directeur)

Mw. A.E. van der Meij (lid college van bestuur)

2. Over de school

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is gespecialiseerd in onderwijs voor de wereld van media, vormgeven en ICT. De opleidingen richten zich op mediavormgeven (zowel grafisch als multimedia), dtp, audiovisuele productie, podium- en evenemententechniek, printmedia, sign, mediamanagement en mediatechnologie. De instelling bestaat uit een mbo- en een vmbo-afdeling.

Op 1 augustus 1997 is het Grafisch Lyceum Rotterdam gefuseerd met de Rotterdamse Montessori Mavo. Een van de belangrijkste doelen van de fusie was dat het Grafisch Lyceum Rotterdam met ingang van 1 augustus 1999 alle leerwegen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs zou kunnen aanbieden.

Het VMBO voor Vormgeven en Media is gehuisvest in een eigen overzichtelijk gebouw aan het Stadhoudersplein in Rotterdam. De school telt 520 leerlingen, 38 docenten en 12 ondersteunende medewerkers.

Potentiële leerlingen hebben belangstelling voor creatieve en/of technische beroepen, communicatie en (nieuwe) media. De school trekt hierdoor leerlingen uit heel Rotterdam, maar ook de wijde omtrek (33%). Circa de helft van de populatie bestaat uit meisjes. Verder komt de helft van de leerlingen uit een postcodegebied dat door het Rijk is aangewezen als 'achterstandswijk'.

Organisatie Grafisch Lyceum Rotterdam

College van bestuur

- Dhr. F. J. van Vliet (voorzitter)
- Dhr. drs. R. Hoogstraaten (lid)
- Mw. A.E. van der Meij (lid)

Het college van bestuur vormt het bevoegd gezag van de school.

Directie VMBO voor Vormgeven en Media

- Dhr. J.P. van den Berg (directeur)

Adressen

Hoofdgebouw Grafisch Lyceum Rotterdam

Heer Bokelweg 255, 3032 AD Rotterdam, telefoon 088 200 1500

VMBO voor Vormgeven en Media

Stadhoudersplein 35, 3039 ER Rotterdam, telefoon 088 200 1525

3. Opdracht

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is een vakschool gericht op de grafische-, communicatie-, media-, ICT- en theaterbranche. Een school met zeer veel mogelijkheden. Hieronder leest u meer over onze missie en visie voor het onderwijs.

3.1 Missie

Het onderwijs op het VMBO voor Vormgeven en Media kenmerkt zich als volgt:

- *Kwalitatief goed onderwijs*
Het onderwijs op het VMBO is van hoog niveau. De leerlingen worden gestimuleerd het beste uit zichzelf te halen. Uiteindelijk komen zij terecht in een geschikte opleiding op het juiste niveau binnen onze instelling of bij een andere vervolgopleiding.
- *'Enter the Creative World'*
Vanaf de eerste klas staat het onderwijs in het teken van de wereld van de media, vormgeven, communicatie en technologie. Leerlingen maken intensief kennis met alle onderdelen van deze creatieve wereld en kunnen uiteindelijk een duidelijke keuze maken in welke richting zij na het vmbo verder gaan.
- *Maatwerk*
Niemand is hetzelfde; gelukkig maar! Leerlingen leren op verschillende manieren. De begeleiding van de leerlingen stemmen we hier op af. Het proces van het leren wordt niet alleen gevolgd door cijfers, maar ook aan de hand van een ontwikkelingsgericht portfolio. In het portfolio volgen we zowel algemene als beroepsgerichte competenties.
- *Plezierig leren*
Plezierig leren kan alleen op een school waar leerlingen zich prettig en veilig voelen. Daarom besteden we veel aandacht aan een prettige sfeer, een ordelijk gebouw en een veilig schoolklimaat. Iedereen, ongeacht cultuur of levensbeschouwing, moet op ons vmbo tot zijn recht komen. Respect voor elkaars normen en waarden en wederzijds vertrouwen staan centraal in ons onderwijsklimaat.

3.2 Onze opdracht

Het VMBO voor Vormgeven en Media verzorgt kwalitatief en innovatief onderwijs, gericht op de wereld van vormgeven, media, communicatie, ICT en technologie. We verzorgen samenhangende onderwijsprogramma's, waarbij elke leerling wordt uitgedaagd om zijn talenten te ontwikkelen en verantwoording te nemen voor het eigen leerproces. Het onderwijs is praktisch, uitdagend en zoveel mogelijk afgestemd op het ontwikkelingsproces van de individuele leerling. Dit alles in een plezierige omgeving waar de leerlingen zich prettig en veilig voelen.

3.3 Externe ontwikkelingen

In 2016 worden de ruim dertig afdelingsprogramma's in het vmbo vervangen door tien profielen, die bestaan uit een kern, profiel en keuzedelen. Deze profielen maken het mogelijk onderwijs op maat van de leerling aan te bieden en optimale leerlijnen naar het mbo vorm te geven. Ook het beroepsgerichte programma Grafimedia verdwijnt. Hiervoor in de plaats komt het nieuwe profiel Media, Vormgeving & ICT (MVI). Dit profiel is een combinatie van het huidige grafimedia-programma en de ict-route die op circa vijftig scholen wordt aangeboden. Het programma is geheel vernieuwd en biedt de mogelijkheid aandacht te besteden aan diverse nieuwe ontwikkelingen binnen onze branche. Ondanks het feit dat alleen de huidige grafimedia-scholen en de scholen met een ict-route het nieuwe profiel mogen aanbieden, is het zeer belangrijk in Rotterdam en de directe omgeving de ontwikkelingen hiervan goed in de gaten houden. Scholen die ook het MVI-profiel gaan aanbieden, kunnen mogelijk voor ons enigszins concurrerend zijn. Binnen Rotterdam worden binnen het Regionaal Plan Onderwijs (RPO) afspraken gemaakt in hoeverre andere scholen profiel -of keuzedelen mogen aanbieden die van oorsprong alleen door de vakscholen werden gegeven.

Met ingang van 1 augustus 2014 mag de Cito-toets niet meer worden betrokken bij de beslissing of leerlingen worden toegelaten op een school. In Rotterdam worden er binnen Fokor (het samenwerkingsverband van Rotterdamse schoolbesturen) uniforme afspraken gemaakt over de wijze waarop leerlingen op de scholen geplaatst worden (Rotterdamse plaatsingswijzer). Voor onze school blijft het mogelijk de creativiteit van de leerlingen te betrekken bij de beslissing of een leerling kan worden toegelaten. Wel zullen we goed moeten volgen of er wijzigingen in de aanmeldingen ontstaan die van invloed kunnen zijn op de leerlingenpopulatie van de school.

Met ingang van 2014 is de Wet passend onderwijs ingegaan. De school heeft zich hierop goed voorbereid en verwacht geen problemen. Meer over de invulling van passend onderwijs vindt u verderop in dit plan.

3.4 Interne sterkte-zwakte analyse

Het VMBO voor Vormgeven en Media staat er goed voor. Ook voor de toekomst verwachten we weinig tot geen problemen. Het specifieke karakter van de school, de faciliteiten en de overzichtelijke structuur zorgen ervoor dat zowel leerlingen als medewerkers graag in de organisatie willen leren en werken. Elk schooljaar melden er zich veel leerlingen aan met een indicatie leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). De school blijkt ook aantrekkelijk voor leerlingen met een indicatie Leerweg Ondersteunend Onderwijs (LWOO). De school heeft echter geen LWOO-licentie en is ook niet van plan deze licentie te verwerven. In het kader van passend onderwijs heeft de school goede afspraken gemaakt met onder andere de stichting LMC voortgezet onderwijs Rotterdam over de plaatsing van deze leerlingen.

In het voorjaar van 2014 is bekend geworden dat zowel het onderbouw-rendement als het rendement van de bovenbouw van de kaderberoepsgerichte leerweg onvoldoende is. De Inspectie van het Onderwijs zal het toezicht op deze leerweg intensiveren. Vanzelfsprekend heeft de school al maatregelen genomen om de beide indicatoren te verbeteren. Omdat we in het schooljaar 2013-2014 al een sterke verbetering van het aantal geslaagden in de kaderberoepsgerichte leerweg hadden en er slechts een beperkt aantal leerlingen is blijven zitten, is de verwachting dat deze leerweg weer snel een voldoende beoordeling krijgt. Echter, ondanks dat het aantal geslaagden is gestegen, is de school niet tevreden over de behaalde resultaten van de examens. Hier gaan we extra aandacht aan besteden. In het hoofdstuk Beleidsvoornemens leest u hier meer over.

De school kampt met een flink ruimtegebrek. De lokalen zijn te klein en er zijn weinig mogelijkheden om met grotere groepen leerlingen aan de slag te gaan. Ook is er een groot gebrek aan spreekkamers. Het college van bestuur heeft het voornemen om in 2016 de school aan te passen aan de eisen van deze tijd.

3.5 Beleidsvoornemens

Om de geformuleerde visie en missie in ons vmbo nog beter tot uiting te laten komen, krijgen de volgende zaken de komende jaren aandacht:

- *Media, Vormgeving en ICT (MVI)*
In het schooljaar 2016-2017 wordt in Nederland gestart met de nieuwe profielen voor de beroepsgerichte vakken. Drie scholen in Nederland draaien nu officieel een pilot met de vernieuwde examenprogramma's. Het Grafisch Lyceum Rotterdam heeft besloten om met ingang van het schooljaar 2014-2015 ook een proef te starten, binnen de eisen van het huidige examenprogramma. Dit om ons in eerste instantie goed voor te bereiden op de daadwerkelijke invoering van het nieuwe MVI-profiel. Daarnaast geeft het nieuwe profiel ons de mogelijkheden om in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen meer aandacht te besteden aan creatieve vakken als schilderen, ontwerpen en fotografie. MVI is zodanig ingericht dat er wordt gewerkt met kortdurende thema's, waarin alle deelvakken als multimedia, vormgeven en printmedia zijn opgenomen. De deelvakken worden in de thema's in samenhang aangeboden. Ook een aantal avo-vakken zal voor een deel aanhaken bij het MVI-

programma. Tevens kunnen leerlingen zelf meer keuzes maken met welke technieken zij willen werken. In het schooljaar 2015-2016 start ook de vierde klas met het nieuwe MVI-programma.

- *Vernieuwde onderwijsvisie en aanpassingen gebouw*

Het college van bestuur heeft een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om het gebouw aan te passen aan de eisen van deze tijd. Ter voorbereiding hierop heeft het team van de school nagedacht over hoe het onderwijs in het vernieuwde gebouw vorm moet krijgen.

Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Het onderwijs is betekenisvol.
- De leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen leerproces en kunnen zelf keuzes maken.
- Het onderwijs is afgestemd op het ontwikkelproces van de individuele leerling; er wordt maatwerk geleverd.
- Het onderwijs is volgens een vaste structuur (lestijd, begeleiding, ondersteuning, werkplaats) georganiseerd.
- In het onderwijs worden verschillende werkvormen gebruikt.
- De school kent geen lesuitval.

Verdere uitgangspunten zijn:

De leerling

- heeft zijn eigen vaste plek/ruimte;
- werkt individueel en in groepen, in diverse typen lokalen en werkruimten;
- werkt aan basisstof en kan zich verdiepen en verrijken;
- krijgt indien nodig op verschillende manieren extra ondersteuning aangeboden;
- kan per vak op verschillende niveaus werken;
- werkt in vaste dagdelen;
- werkt aan vakoverstijgende opdrachten;
- heeft iedere dag contact met zijn mentor;
- heeft geen huiswerk;
- is creatief bezig.

De docent

- biedt het onderwijs aan op de individuele behoefte van de leerling;
- begeleidt de leerlingen bij het totale leerproces (coaching, planning en afstemming);
- is onderdeel van een vaste groep met een eigen docentenwerkruimte;
- werkt in dagdelen;
- is mentor;
- heeft elke dag contact met zijn mentorleerlingen;
- ontwikkelt vakoverstijgende opdrachten met daarin "eigen" leerstof.

Het gebouw heeft

- een thuisbasis voor een aantal leerjaar overstijgende (verticaal) grotere basisgroepen, waar leerlingen individueel, in groepen en/of in stilte kunnen werken;
- "eigen" instructieruimten voor de basisgroepen in de nabijheid van de thuisbasis;
- specialistische ruimten (MVI, natuurkunde);
- "eigen" docentenwerkruimten, in de nabijheid van de thuisbasis;
- relax/pauzeruimte(n).

In het najaar van 2014 zijn we gestart met een eerste verkenning ten aanzien van de mogelijkheden voor verbouwing. In 2015 wordt de verbouwing uitgewerkt, waarna de definitieve verbouwing in 2016 kan plaatsvinden. Dit betekent niet dat de ideeën die het team heeft ontwikkeld, dan pas hun beslag krijgen. Veel zaken die niet afhankelijk zijn van het gebouw, zijn al ingezet of worden de komende jaren ontwikkeld. Hierbij kunnen we denken aan het werken op verschillende niveaus, de vakoverstijgende opdrachten en het dagelijks contact met de mentor. De definitieve invulling van bovengenoemde uitgangspunten krijgt pas z'n beslag als bekend is hoe de huisvesting eruit gaat zien.

- *leerKRACHT*

In het schooljaar 2013-2014 is de school gestart met een methodiek die is ontwikkeld door de stichting leerKRACHT. De methode leerKRACHT is gebaseerd op:

- succesvolle onderwijsverbeteringen in het buitenland;
- kennis van bureau McKinsey van het veranderen van cultuur in organisaties;
- ervaringen die we in Nederlandse scholen hebben opgedaan sinds de start in 2012.

Samenwerking

Samenwerking staat bij leerKRACHT centraal: docenten kijken bij elkaar in de klas, geven elkaar feedback, bereiden samen lessen voor en denken gestructureerd na over resultaten en verbetermogelijkheden. Deze processen zijn geen doel op zich, maar helpen om het inhoudelijke gesprek tussen docenten op gang te brengen. De school bepaalt altijd zelf wat er moet gebeuren om de eigen ambities te realiseren. LeerKRACHT geeft hier vorm aan en helpt dit op een duurzame manier te doen. Per school werken groepen van acht tot twaalf docenten die zelf in telkens acht tot tien weken de nieuwe cultuur (of: de verandering) vormgeven op de manier die past bij de school. Zij krijgen daarbij ondersteuning van de schoolleiding die participeert, en van een coach, die de docenten en de schoolleider begeleidt en de aanpak introduceert. Het 'veldwerk' op school wordt gevoed door forumbijeenkomsten ('pizzasessies') met docenten en schoolleiders van meerdere scholen.

Niet klaar

Nadat een groep van docenten het programma heeft doorlopen en de nieuwe manier van werken eigen heeft gemaakt, start binnen het schooljaar een nieuwe groep docenten. Net zolang tot het hele schoolteam geïntroduceerd is met de nieuwe manier van werken. Dit duurt meestal een jaar. Na dit jaar is de school niet klaar, maar er is wel voldoende basis gelegd om de cultuurverandering zelfstandig vast te houden en verder te ontwikkelen. Alle docenten van de school hebben in het schooljaar 2013-2014 het introductieprogramma gevolgd. Het daaropvolgende jaar is de leerKRACHT-methodiek een vast onderdeel van het werken geworden. De leerKRACHT-methodiek wordt tevens gebruikt om in de school meer opbrengstgericht te werken. Tijdens de zogenaamde bordsessies worden concrete doelen en acties benoemd en gevolgd, die een verbetering van het rendement voor zowel de onder- als bovenbouw tot gevolg moet hebben. Verder neemt de school deel aan verschillende forumbijeenkomsten met andere scholen.

- *Verbeteren rendement onder- en bovenbouw*

Het rendement van de onder- en bovenbouw van de kaderberoepsgerichte leerweg laat te wensen over. Hierdoor is het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs geïntensiveerd. Daarnaast is de school niet tevreden over de behaalde resultaten van het examen. Afgelopen schooljaren heeft de school al een aantal zaken ingezet om dit te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn:

- Aandacht en training in gedifferentieerd lesgeven;
- Aandacht en training in klassenmanagement, waaronder het gebruik van een spoorboekje voor een goede les;

- Vaststellen van doorlopende leerlijnen (groeilijnen);
- Ontwikkeling van een Programma van Toetsing en Onderwijs in de onderbouw;
- Ontwikkeling van toetsbeleid*;
- Meer sturing op het leerproces en klassenmanagement door het benoemen van twee collega's in de leidinggevende functie van bouwcoördinator;
- Meer overleg met de basisschooldocenten over het basisschooladvies conform de Rotterdamse plaatsingswijzer;
- Inzet van de leerKRACHT-methodiek.

Naast bovenstaande zaken gaat de school meer opbrengst gericht werken. Hiervoor zetten we de leerKRACHT-methodiek in. Tijdens de zogenaamde bordsessies worden concrete doelen en acties benoemd en gevolgd, die een verbetering van het rendement voor zowel de onder- als bovenbouw tot gevolg moet hebben.

* De kaders van het huidige toetsbeleid worden in het voorjaar van 2015 geëvalueerd en bijgesteld.

- *Ict*
De ict-faciliteiten in de school zijn meer dan in orde. De leerlingen hebben allemaal een Macbook in bruikleen, waar ze vier jaar mee moeten werken. De leerlingen mogen de Macbooks niet mee naar huis nemen, maar zij dienen deze na de lessen op te bergen in de kluizen. In de kluizen kunnen de computers worden opgeladen. Daarnaast heeft de school een professioneel WiFi-netwerk, waardoor de leerlingen overal in de school kunnen werken. Er is de laatste jaren geïnvesteerd in het scholen van de docenten in het gebruik van digitaal lesmateriaal. Ook de komende jaren is hier nog veel aandacht voor. We zien ook dat het digitaal lesmateriaal dat via de uitgeverijen ter beschikking komt, steeds beter bruikbaar is. En het wordt steeds makkelijker om zelf digitaal lesmateriaal te ontwikkelen. Elk jaar bekijken we per vak of we gebruik kunnen maken van boeken of digitaal lesmateriaal. De komende jaren willen we vooral aandacht besteden aan de mogelijkheid om ict een ondersteunende functie te geven bij het begeleiden van leerlingen. Hierbij kan gedacht worden aan het digitaal toetsen van leerlingen, het volgen van competenties, adaptieve lesprogramma's, Flipping the Classroom, pre teaching, etc. Verder is een grote wens om leerlingen een digitaal portfolio te laten bouwen. Dit portfolio dient niet alleen als 'showcase', maar moet ook de mogelijkheid bieden om competenties te volgen. Ons huidige leerlingenadministratieprogramma Magister heeft beperkte mogelijkheden voor een portfolio. We gaan bekijken of we dit portfolio met enige aanpassingen kunnen inzetten. Natuurlijk zijn de Macbooks verder ook onmisbaar voor het beroepsgerichte programma. Immers veel programma's die gebruikt worden in de creatieve industrie "draaien" alleen op een OSX systeem.

21e eeuwse vaardigheden

De samenleving verandert in een hoog tempo. Technologische ontwikkelingen gaan snel, de hoeveelheid beschikbare informatie groeit exponentieel en is altijd en overal beschikbaar. Media zijn alomtegenwoordig en mensen maken er, bewust en onbewust, massaal gebruik van. Naast technologisering en informatisering speelt globalisering een grote rol. Door nieuwe toepassingen van ict wordt het steeds eenvoudiger over grenzen heen te communiceren en samen te werken. Al deze ontwikkelingen zorgen voor omvangrijke economische en sociale veranderingen. Daarmee groeit de noodzaak voor leerlingen om vaardigheden op te doen die ze nodig hebben om in deze veranderende samenleving goed te kunnen functioneren.

Vaardigheden die de leerlingen nodig hebben zijn:

- samenwerken
- communicatie
- ict-gebruik
- sociaal en/of cultureel bewustzijn (inclusief burgerschap)
- creativiteit
- kritisch denken
- productiviteit

Aan zeer veel zaken besteedt de school veel aandacht. Toch gaat een werkgroep bekijken of wij in ons onderwijs genoemde vaardigheden voldoende aan bod laten komen en indien noodzakelijk voorstellen doen tot verbetering. Een belangrijk item dat hierbij aan de orde komt is mediawijsheid.

- *Mediawijsheid*
Jongeren en sociale media komen vooral in het nieuws als er iets naars gebeurt, zoals de Facebookmoord of een zelfmoord naar aanleiding van digitaal pesten. Dat beïnvloedt de manier van kijken naar sociale media: de nadruk ligt vaak vooral op het thema veiligheid. De positieve kanten van sociale media trekken minder aandacht, maar zijn er wel degelijk. In het gebruik van YouTube, Twitter en Facebook kun je creatief en ondernemend zijn en er valt veel te leren via sociale media.

Je kunt ze inzetten voor het leerproces thuis en op school, om te leren over hobby's en bezigheden, maar ook om betere schoolresultaten te halen. Het is van groot belang leerlingen te leren goed om te gaan met alle mogelijkheden die social media biedt. Hiervoor is één van de docenten op dit moment in opleiding voor media coach. Hij studeert in januari 2015 af. Hierna ontwikkelen we schoolbreed een plan hoe wij onze leerlingen (en hun ouders) nog meer bewust zullen maken van de voor- en nadelen van social media. Niet als een apart vak, maar geïntegreerd in de bestaande vakken bij ons op school.

Future proof

Belangrijk is ook om te kijken of de school 'future proof' is. Met andere woorden: is de school qua organisatie, infrastructuur, onderwijs, faciliteiten, etc. klaar voor de toekomst? Ook dit onderwerp neemt de genoemde werkgroep mee.

4. Onderwijskundige vormgeving van de school

Binnen het VMBO voor Vormgeven en Media kennen we lessen, projecten en GLR-uren.

4.1 Lessen

Op dit moment bieden we de meeste lessen nog klassikaal per vak aan. Wel zijn in de onderbouw twee leergebieden ontstaan. Het leergebied kosmos is een samenvoeging van de vakken aardrijkskunde en geschiedenis. De vakken natuurkunde, scheikunde, verzorging, biologie en techniek zijn in de eerste klas samengevoegd tot het vak mens & natuur. Daarnaast kennen we in de onderbouw het vak grafimedia. In dit programma zijn de vakken audiovisuele vormgeving, multimedia en theatertechniek samengevoegd. Tevens is er aandacht voor techniek, het gebruik van social media en de leerlingen krijgen een goede ict-basis. De lessen worden in lesuren van zestig minuten gegeven en zoveel mogelijk afgestemd op het ontwikkelingsproces van de individuele leerlingen. We maken veel gebruik van activerende didactiek.

4.2 Projecten

In elk leerjaar wordt gewerkt met een aantal (vakoverstijgende) projecten. Een deel van de projecten neemt één volledige week in beslag, Andere projecten vinden plaats over langere tijd tijdens de GLR-uren. De projecten zijn betekenisvol, leveren een product op en er wordt gewerkt van deel naar geheel.

4.3 GLR-uren

Minimaal drie uur per week staat er in het rooster van de leerlingen een GLR-uur gepland. Tijdens de GLR-uren kunnen de leerlingen deelnemen aan verschillende activiteiten:

- hulpllessen
- verrijgingslessen
- taak & rekenen
- mentorlessen
- studielessen
- projecten

De GLR-uren zijn voor alle leerlingen verplicht. Een deel van de uren vindt klasoverstijgend plaats. Vooral als het gaat om hulp- en verrijgingslessen en taal & rekenen. Voor de verrijgingslessen kunnen de leerlingen zelf een keuze maken.

4.4 Onderwijskundige inrichting van de school

Het VMBO voor Vormgeven en Media biedt de volgende leerwegen aan:

- De gemengde leerweg/theoretische leerweg voor vormgeven en media (GL/TL)*
- De kaderberoepsgerichte leerweg voor vormgeven en media (KBL)
- De basisberoepsgerichte leerweg voor vormgeven en media (BBL)

* Leerlingen die in de gemengde/theoretische leerweg het vak Duits kiezen, kunnen voor het examen kiezen of ze een diploma van de gemengde leerweg dan wel een diploma voor de theoretische leerweg willen behalen.

De school kent een 'brugperiode' van twee jaar. In deze twee jaar zitten de leerlingen van de verschillende niveaus door elkaar heen. In het tweede leerjaar vindt de leerwegbepaling plaats, zodat de leerlingen uiteindelijk in het derde leerjaar in de juiste leerweg worden geplaatst. Om de leerlingen nog meer uit te dagen het beste uit zichzelf te halen, zijn in het schooljaar 2014-2015 de derde klassen beperkt heterogeen van samenstelling. Elke klas is een combinatie van twee leerwegen. De leerlingen kunnen zich dan makkelijker 'opwerken' naar het hogere niveau. De ontwikkeling van de leerlingen in deze nieuwe structuur wordt zeer goed gevolgd en geëvalueerd. Mochten de resultaten positief uitvallen, dan worden de derde klassen in de toekomst definitief (beperkt) heterogeen samengesteld. De leerwegbepaling wordt dan mogelijk opgeschoven naar het derde leerjaar. De mentoren van de onderbouw, de bouwcoördinator en enkele docenten die veel lesgeven in deze

leerjaren, vormen een onderwijsteam. Dit onderwijsteam draagt zorg voor de onderwijskundige en persoonlijke begeleiding van de leerlingen. Hetzelfde geldt voor de bovenbouw.

5. Leerlingbegeleiding

Het VMBO voor Vormgeven en Media is een kleine overzichtelijke school waar medewerkers en leerlingen elkaar continu tegenkomen en waar snel adequate hulp geregeld kan worden. Hieronder leest u hoe de leerlingbegeleiding is georganiseerd.

5.1 Mentor

De mentor is de spil in de reguliere zorg. Hij verzorgt de mentorlessen. In het eerste leerjaar geeft de mentor ook de studielessen. In de mentorlessen worden tal van onderwerpen besproken. Het kan gaan over de sfeer in de klas, pesten, organisatorische zaken en klassenactiviteiten. Alle mentoren hebben voor deze methode een training gevolgd. Nieuwe mentoren dienen de training ook te volgen. Verder draagt de mentor de zorg voor de individuele begeleiding van de leerlingen. Hij bewaakt de voortgang van het leerproces, begeleidt leerlingen die problemen of extra ondersteuning nodig hebben en voert gesprekken met leerlingen en ouders. De mentor heeft ook een belangrijke rol in de begeleiding van het portfolio. Op dit moment werken we niet meer met een portfolio, omdat het tot verleden jaar gebruikte programma Follow Me niet meer beschikbaar is. We bekijken op welke manier wij het portfolio weer kunnen invoeren.

5.2 Bouwcoördinator

Het werk van de mentoren en docenten wordt ondersteund door een bouwcoördinator. Deze onderhoudt contacten met de klassenmentoren van het betreffende leerjaar en met de leerkrachten die lesgeven in die klassen. De bouwcoördinatoren vormen samen met de directeur de schoolleiding. Directeur en bouwcoördinatoren overleggen regelmatig over de dagelijkse gang van zaken in de school. De bouwcoördinatoren hebben zitting in het zorg- en adviesteam. De bouwcoördinatoren houden ook voortgangs-, functionerings- en beoordelingsgesprekken met het onderwijzend personeel.

5.3 Vakdocent

De docenten spelen een belangrijke rol bij de zorg voor een goed leef- en leerklimaat op school. De vakdocent begeleidt en motiveert leerlingen bij het bestuderen van de leerstof en het maken van opdrachten, maar speelt ook een belangrijke rol bij het signaleren van studie- en persoonlijke problemen. In elke les is aandacht voor de sfeer in de groep, zodat alle leerlingen goed kunnen functioneren.

5.4 Decaan

De decaan adviseert en begeleidt leerlingen en hun ouders/verzorgers bij de keuze voor een vervolgonderwijs. De decaan is betrokken bij het proces van de leerwegbepaling en de voorlichting voor de vervolgonderwijs na het vmbo.

In sommige gevallen is extra zorg wenselijk. Daarin kunnen de onderstaande personen een rol spelen.

5.5 Zorgcoördinator

De zorgcoördinator coördineert de zorg in de school. Hij ondersteunt de mentoren of bouwcoördinatoren bij het begeleiden van leerlingen en indien noodzakelijk bij het zoeken naar mogelijkheden om leerlingen extra te ondersteunen. Zo coördineert de zorgcoördinator onder andere de aanvragen voor de orthopedagogisch didactische centra (OPDC) en de inzet van de begeleider passend onderwijs (BPO) bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De zorgcoördinator zit het zorg- en adviesteam (ZAT) en het intern zorgoverleg (IZO) voor. Verder onderhoudt de zorgcoördinator contact met het samenwerkingsverband Koers VO.

5.6 Vertrouwenspersoon

De school moet een veilige studieplaats zijn voor iedereen. Intimidatie, discriminatie en ongewenste intimiteiten tolereren we dan ook niet op onze school. Leerlingen die hiermee binnen of buiten de school te maken krijgen, kunnen hun verhaal of klacht voorleggen aan de vertrouwenspersoon van de school. Een vertrouwenspersoon gaat altijd vertrouwelijk om met een verhaal of klacht. Samen met de leerling zoekt hij naar een gepaste oplossing. De school heeft een leerlingstatuut met daarin een gedragscode voor iedereen die in het gebouw werkt of leert. In de gedragscode is een klachtenprocedure opgenomen.

5.7 Remedial teacher

De remedial teacher coördineert de taal- en rekentesten die in het eerste, tweede en derde leerjaar worden afgenomen en andere testen die helpen bij de begeleiding van de leerlingen. Ook informeert hij de vakdocenten over de uitslag en de aanpak van de problemen en helpt hij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bij taal en rekenen. De hulp wordt individueel of in kleine groepjes gegeven. Daarnaast coördineert de remedial teacher de hulp aan leerlingen met specifieke problemen, zoals dyslexie. Hij regelt de testen die buiten school worden afgenomen. De leerlingen die daarvoor in aanmerking komen, ontvangen een dyslexiekaart. Daarop staat aangegeven van welke bijzondere regelingen ze gebruik mogen maken. Tot slot coördineert de remedial teacher de hulplessen en heeft hij contact met de orthopedagogisch psycholoog.

5.8 Schoolmaatschappelijk werker

De schoolmaatschappelijk werker biedt een aanvulling op de leerlingenzorg. Leerlingen die dat willen, kunnen hun problemen met hem bespreken. Samen zoeken zij naar oplossingen. Ook speelt hij een belangrijke rol in de verwijzing naar diverse hulpverleningsinstellingen. De schoolmaatschappelijk werker biedt ook hulp bij schooloverstijgende problemen en problemen in gezinssituaties. Hij is vier dagen per week in school aanwezig. De schoolmaatschappelijk werker vormt met de bouwcoördinatoren, de zorgcoördinator en externe deskundigen het zorg- en adviesteam. Verder onderhoudt de schoolmaatschappelijk werker het contact met de wijkteams.

5.9 Schoolassistent leerlingondersteuning

De schoolassistent leerlingondersteuning vangt leerlingen op die tijdelijk de lessen niet kunnen volgen, bijvoorbeeld omdat zij uit de les zijn gestuurd. Verder ondersteunt de schoolassistent de medewerkers van de school bij het begeleiden van leerlingen met leer- en/of gedragsmoeilijkheden. Zo helpt de schoolassistent leerlingen met ADHD met plannen van het schoolwerk en kunnen dyslectische leerlingen hun toetsen mondeling maken.

5.10 Schooloudercontactpersoon

De gemeente Rotterdam stimuleert ouderbetrokkenheid sterk en geeft scholen de mogelijkheid gebruik te maken van een SchoolOuderContactPersoon (SOCP). Via de Stichting Reflex heeft de school één dag in de week een SOCP in dienst. Binnen de school heeft de SOCP de volgende taken:

- contact zoeken met ouders/verzorgers die weinig of niet bij de school betrokken zijn
- het geven van opvoedingsadviezen aan ouders/ verzorgers
- het ondersteunen van mentoren en docenten bij oudercontacten

Externe zorgdeskundigen zijn de schoolarts/verpleegkundige en de leerplichtconsulent.

5.11 Schoolarts/schoolverpleegkundige

De schoolverpleegkundige ziet toe op de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerlingen. Hij doet bij alle leerlingen in de onderbouw en het derde leerjaar een klein onderzoek hiernaar. Ook doet hij op verzoek medisch onderzoek. De schoolverpleegkundige maakt deel uit van het zorg- en adviesteam.

5.12 Leerplichtconsulent

De leerplichtconsulent houdt zich bezig met alle zaken rond de leerplichtuitvoering en het verzuimbeleid. Hij houdt spreekuur op school waarvoor naast de leerlingen ook de ouders uitgenodigd kunnen worden. De leerplichtconsulent maakt deel uit van het zorg- en adviesteam.

Verder zijn bij de zorg voor de leerlingen betrokken:

5.13 Werkgroep taal en rekenen

Op onze school is een Werkgroep taal en rekenen werkzaam. De Werkgroep taal en rekenen wil leerlingen zo uitrusten dat hun basisvaardigheden voldoende zijn om het aangeboden onderwijs met succes te kunnen volgen. De school kent een uitgebreid docent-onafhankelijk toetsstelsel, waarbij problemen op het gebied van taal en rekenen snel worden opgemerkt. De werkgroep zorgt ervoor dat de toetsen worden afgenomen, de resultaten samen met de remedial worden geïnterpreteerd en dat er een hulpprogramma wordt opgezet en/of een vervolgonderzoek wordt gestart. Zo krijgen onder andere dyslectische leerlingen een op maat gesneden hulppakket en een eigen dyslexiecoach toegewezen. Verder heeft de Werkgroep taal & rekenen een belangrijke rol bij het coachen van docenten bij het helpen van leerlingen bij taal- en rekenproblemen.

5.14 Zorg- en adviesteam

Het zorg- en adviesteam (ZAT) bestaat uit de bouwcoördinatoren, de zorgcoördinator, de schoolmaatschappelijk werker, de schoolverpleegkundige van de GGD, een leerplichtconsulent van de gemeente Rotterdam en de directeur van de school. Indien nodig schuift ook de wijkagent aan: hij treedt op als contactpersoon van de politie voor de school. De doelen van het ZAT zijn:

- Preventie: zo vroeg mogelijk problemen onderkennen;
- Signalering: zo adequaat mogelijk problemen signaleren;
- Deskundigheidsbevordering: vergroten van de deskundigheid van de inbrenger met betrekking tot kennis en inzicht in zorgproblematiek en zorgaanbod;
- Zorg voor individuele leerlingen beleggen in de vorm van casuïstiekbesprekingen en afspraken maken over coördinatie van zorg, crisisinterventie, kortdurende hulp, en andere vormen van zorg of begeleiding;
- Doorverwijzing naar bijvoorbeeld bovenschoolse zorg van het onderwijs samenwerkingsverband, Algemeen Maatschappelijk Werk of Bureau Jeugdzorg;
- Terugkoppeling/nazorg: het zorg- en adviesteam levert informatie aan de melder over de voortgang van de ingezette zorg en draagt zorg voor de organisatie van eventuele nazorg ten behoeve van de leerling.

5.15 Samenwerkingsverband Koers VO

Samenwerkingsverband Koers VO is een vereniging van achttien besturen met ruim negentig vestigingen van scholen voor voortgezet onderwijs. Het zijn scholen van praktijkonderwijs tot en met gymnasium in de regio Rotterdam. Het Grafisch Lyceum Rotterdam is één van de besturen. Doel van onze samenwerking is leerlingen passend onderwijs te bieden, zodat ze een diploma kunnen halen of voorbereid worden op de arbeidsmarkt. Vanuit het samenwerkingsverband wordt veel bovenschoolse zorg geregeld, zoals de inzet van ambulante begeleiders en de plaatsing van leerlingen op een orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC). Scholen zijn met de invoering van passend onderwijs verplicht om een zogenaamd schoolprofiel samen te stellen. In dit schoolprofiel wordt aangegeven hoe de zorg voor leerlingen is georganiseerd. Tevens is in het profiel beschreven hoe de school omgaat met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Voor informatie over het schoolprofiel verwijst ik u naar de website van Koers VO (www.koers-vo.nl).

6. Regelingen en voorzieningen

Om het onderwijs en het omgaan met elkaar goed te organiseren, heeft de school verschillende regelingen. Zowel leerlingen, docenten als onderwijsondersteunend personeel kunnen hierop terugvallen.

6.1 Leerlingstatuut

Elke leerling ontvangt bij aanvang van de opleiding een leerlingstatuut. Hierin staat onder andere beschreven wat de rechten en plichten van de leerling zijn en hoe de regelingen rondom toetsing en beoordeling en studiebelasting zijn. Ook de gedragscode en klachtenregeling staan in het leerlingstatuut beschreven. Het leerlingstatuut staat ook op de website van de school.

6.2 Gedragscode

Om elke vorm van intimidatie en discriminatie te voorkomen, hebben we een gedragscode opgesteld. In deze code staan gedrags- en leefregels die gelden voor iedereen die binnen de school leert of werkt. Medewerkers, leerlingen en ouders kunnen zo ongewenst gedrag binnen de school tegengaan en zorgen voor een veilig en evenwichtig schoolklimaat.

6.3 Klachtenregeling

In de gedragscode is een klachtenregeling opgenomen. Daarin staat informatie over zaken als: het indienen van een klacht, vertrouwelijkheid en geheimhoudingsplicht, de procedure, de termijn en mogelijke maatregelen die de school kan treffen.

6.4 Informatieboekje

De gedragscode en de klachtenregeling zijn vertaald naar de leerlingen en staan in een boekje dat leerlingen aan het begin van het jaar ontvangen. In het informatieboekje staat onder meer algemene informatie over normen en waarden, regels, lestijden en pauzes. Daarnaast geven we informatie over doubleren, huiswerk en rapportages. De leerlingbegeleiding en financiële informatie staan hierin beschreven. Tot slot is er een planning opgenomen van belangrijke momenten, zoals de rapportuitreikingen en de ouderavonden.

6.5 Pestprotocol

In het pestprotocol is beschreven hoe de school omgaat met leerlingen die elkaar pesten. Het pestprotocol is op te vragen bij de administratie van de school.

6.6 Rotterdamse meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Het Grafisch Lyceum Rotterdam heeft de Rotterdamse meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ondertekend en volgt de stappen die zijn beschreven in de code bij voorkomende gevallen op.

6.7 SISA

SISA heeft een signaleringssysteem ontwikkeld dat risicojeugd in de gehele stadsregio Rotterdam in beeld brengt. Als een kind of jongere in aanraking komt met een van de aangesloten organisaties – bijvoorbeeld leerplicht, jeugdzorg of politie – dan signaleren zij in SISA dat zij met een kind bezig zijn en wie met dat kind bezig is. Komen bij SISA van twee of meer organisaties signalen binnen, dan ontstaat er een match. Partijen worden van elkaars bemoeienis op de hoogte gesteld. SISA wijst een matchregisseur aan voor deze casus en de gezamenlijke organisaties werken samen om de problemen op te lossen. Slechts als dat voor de casus noodzakelijk is, wordt inhoudelijke informatie uitgewisseld. SISA brengt de ouders c.q. de jongeren op de hoogte van de match. Het Grafisch Lyceum Rotterdam gebruikt in voorkomende gevallen SISA.

6.7 Toelating

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is een vakschool. Leerlingen die zich bij ons aanmelden, moeten geïnteresseerd zijn in de wereld van vormgeven, media en ICT. Bij de intake kijken we hier nadrukkelijk naar. Het aannamebeleid van het Grafisch Lyceum Rotterdam is gebaseerd op de afspraken die de Rotterdamse schoolbesturen binnen Fokor (de vereniging van Rotterdamse schoolbesturen) maken. Deze afspraken staan beschreven in de Rotterdamse plaatsingswijzer. Met alle leerlingen voeren we een intakegesprek. Het intakegesprek en het advies van de basisschool betrekken we bij het besluit over de aanname en plaatsing van de leerlingen. Tijdens het intakegesprek kijken we goed of een leerling creatief is en aantoonbaar geïnteresseerd is voor de beroepsgerichte vakken bij ons op school. Onder creativiteit verstaan we: het vermogen om nieuwe ideeën, benaderingen, oplossingsstrategieën en inzichten buiten de gebaande paden te creëren en te optimaliseren. De volgende zes gebieden zijn hierbij van belang:

- nieuwsgierigheid
- verbeelding
- doorzettingsvermogen
- discipline
- samenwerking
- kwaliteit meegebracht werk

We vragen leerlingen om eigen werk mee te nemen naar intakegesprek, bijvoorbeeld tekeningen, foto's, filmpjes, games, etc.

Naast het advies van de basisschool en het intakegesprek kunnen de volgende zaken van invloed zijn op de plaatsing van nieuwe leerlingen:

- De school kan maximaal 500 leerlingen herbergen. Hierdoor kunnen we per leerjaar niet meer dan vijf klassen samenstellen. In de KBL- en GL/TL-klassen is ruimte voor maximaal 28 leerlingen, in de BBL-leerweg plaatsen we maximaal 25 leerlingen.
- De school heeft geen licentie voor leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Leerlingen met een LWOO-indicatie of een Cito-score lager dan 518 punten, kunnen we dan ook niet plaatsen.
- De school is graag bereid om leerlingen die extra zorg nodig hebben, op te nemen. Dit kunnen leerlingen zijn met een zogenaamd rugzakje of leerlingen die anderszins extra hulp nodig hebben. In een klas kunnen niet onbeperkt leerlingen die extra zorg nodig hebben, geplaatst worden. Dit zou van invloed kunnen zijn op de begeleiding van de overige leerlingen of het zou de capaciteiten van de individuele docenten te boven kunnen gaan. Geheel afhankelijk van de hulp die nodig is en de mogelijkheden van de school, bekijken we steeds per leerling of plaatsing mogelijk is.
- Leerlingen van wie bekend is dat zij een ernstige verstoring van de orde en de rust in de school kunnen veroorzaken, kunnen niet worden geplaatst. Het gaat hierbij om situaties waarin de begeleiding van deze leerlingen de capaciteiten van de school te boven gaat.
- Leerlingen die fysieke of psychische beperkingen hebben, waardoor de uitvoering van de beroepsgerichte vakken ernstig wordt verhinderd, kunnen niet worden toegelaten tot de praktische leerwegen.

Voor verdere informatie hierover verwijzen we u naar het zorgprofiel van het samenwerkingsverband Koers VO (www.koers-vo.nl).

6.8 Leerwegbepaling

In het tweede leerjaar vindt de leerwegbepaling plaats. Mogelijk wordt deze bepaling in de toekomst verplaatst naar het derde leerjaar (zie pagina 12). Naast de behaalde cijfers betrekken we de resultaten van diverse testen, de observaties van de docenten en de wens van de ouders en leerling bij de uiteindelijke beslissing. De beslissing die de school neemt, is bindend.

6.9 Verblijfsduur

Leerlingen op het vmbo van het Grafisch Lyceum Rotterdam mogen maximaal één leerjaar doubleren.

7. Onderwijsactiviteiten

7.1 Grafimedia

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is een vakschool. Leerlingen van de beroepsgerichte vakken doen allemaal het grafimedia-examen. Bij leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg ligt het accent vooral op printmedia en in mindere mate op theatertechniek. De leerlingen van de kaderberoepsgerichte leerweg houden zich vooral bezig met multimedia en vormgeven. In het schooljaar 2016-2017 wordt in Nederland gestart met de nieuwe profielen voor de beroepsgerichte vakken. In het hoofdstuk 'Beleidsvoornemens' zijn we hier al uitgebreid op ingegaan.

7.2 Burgerschapsvorming

Plezierig leren kan alleen op een school waar leerlingen zich prettig en veilig voelen. Daarom besteden we veel aandacht aan een prettige sfeer, een ordelijk gebouw en een veilig schoolklimaat. Iedereen, ongeacht cultuur of levensbeschouwing, moet op onze school tot zijn recht komen. Respect voor elkaars normen en waarden en wederzijds vertrouwen, staan centraal in het onderwijsklimaat.

Bovenstaande zinnen komen rechtstreeks uit de opdracht van de school. Om dit voor elkaar te krijgen, is het belangrijk dat iedereen hierbij betrokken is. Actief burgerschap en sociale competenties zijn altijd al belangrijke items geweest in de school. In alle vakken en bij alle activiteiten in en buiten de school, hebben de medewerkers van de school aandacht voor deze begrippen. Meer expliciet komt burgerschap tot uiting in de lessen 'leefstijl', die de mentoren verzorgen. Alle mentoren in onze school zijn opgeleid om deze lessen te geven.

Leerlingen moeten met ingang van het schooljaar 2008-2009 allemaal een maatschappelijke stage lopen. Dat deze stage een groot beroep doet op de maatschappelijke en sociale vaardigheden in de school, mag duidelijk zijn. Met ingang van 1 augustus 2014 is de maatschappelijke niet meer verplicht. De school vindt het volgen van een maatschappelijke stage echter zo zinvol, dat wij besloten hebben hiermee door te gaan. Ook binnen het vak 'maatschappij 1' is veel aandacht voor burgerschapsvorming.

Met ingang van het schooljaar 2008-2009 hebben alle eerste klassen drie juniormentoren gekregen. Deze juniormentoren helpen de klassenmentoren bij de begeleiding van de leerlingen. Ook heeft de school een activiteitencommissie en een leerlingenraad opgericht.

7.3 Taal en rekenen

Taal en rekenen zijn basisvaardigheden die een belangrijke rol spelen in het leren van alle vakken. Om die reden heeft de vmbo-afdeling van het Grafisch Lyceum Rotterdam al meer dan een decennium een Werkgroep taal en rekenen (WTR). De school voert hiermee een deel van het Schoolplan uit en voldoet daarmee aan het programma 'Beter Presteren' (ROB3) van de gemeente Rotterdam. De Werkgroep taal en rekenen implementeert in de school tevens de referentieniveaus taal en rekenen die sinds 1 augustus 2010 wettelijk van kracht zijn. Uitgangspunt hierbij is dat alle leerlingen in het examenjaar voldoen aan de referentieniveau 2F voor taal en rekenen. Elk jaar wordt een uitgebreid plan met een toetskalender opgesteld, waarin is vastgesteld hoe de leerlingen naar de gewenste referentieniveaus worden begeleid. Tevens is in het jaarplan een uitgebreide evaluatie van de resultaten van voorgaande schooljaar opgenomen.

7.4 Elektronische leeromgeving

In augustus 2013 is de school overgestapt op Magister, een digitaal systeem voor leerlingadministratie. Magister heeft ook een elektronische leeromgeving. In het schooljaar 2014-2015 zijn we gestart met de mogelijkheid om studiewijzers te maken met behulp van Magister. De komende jaren willen we meer gebruikmaken van het digitaal toetsen van leerlingen. Cijfers en eventuele andere resultaten dienen hierbij in Magister opgenomen te worden.

7.5 Gezonde school

Het VMBO voor Vormgeven en Media heeft in 2009 het predicaat 'Gezonde school' gekregen. In het kader van het project 'Gezonde school' hebben we voor drie schooljaren drie speerpunten bepaald die aandacht krijgen. De afgelopen schooljaren stonden in het teken van de thema's 'relaties & seksualiteit' en 'voeding & beweging'. De komende jaren zullen deze thema's telkens terugkeren. De werkgroep 'Gezonde school' werkt de thema's uit tot gerichte activiteiten. Naast de activiteiten voor de leerlingen wordt elkaar jaar bekeken hoe de lessen over de verschillende onderwerpen zijn ondergebracht in het curriculum voor de leerlingen. Het gaat hierbij om de doorlopende leerlijnen, lesmateriaal en scholing van docenten.

7.6 Kunst- en cultuur

Kunst en cultuur is zeer belangrijk bij ons op school. Alle leerlingen moeten hiermee in aanraking komen. De school is voor het cultuurtraject aangesloten bij het Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam (KCR). In samenwerking met het KCR vindt er in de eerste klas een uitgebreide projectweek rond kunst en cultuur plaats. In de bovenbouw doen de leerlingen mee aan diverse activiteiten en workshops die door het KCR worden georganiseerd. Naast dit cultuurtraject moeten de leerlingen in het derde jaar ook het vak Cultuur en Kunstzinnige Vorming (CKV) afronden. Voor dit vak dienen de leerlingen een aantal culturele activiteiten (film, dans, theater, museum) te bezoeken. Ter ondersteuning krijgen de leerlingen allemaal een CJP-pas uitgereikt.

8. Personeelsbeleid

Het VMBO voor Vormgeven en Media mag zich verheugen in een vrij stabiel docententeam. De sfeer op school, het personeelsbeleid en de aantrekkelijke werkomgeving zorgen ervoor dat mensen graag op het Grafisch Lyceum Rotterdam blijven werken.

8.1 Doelen

In het hoofdstuk 'Beleidsvoornemens' is uitgebreid beschreven welke zaken we de komende tijd ontwikkelen. Vanzelfsprekend moeten de medewerkers in de school hier ook voor worden uitgerust. De komende jaren is er extra aandacht voor:

Media, Vormgeving en ICT (MVI)

In het schooljaar 2014-2015 wordt gestart met een pilot van het nieuwe examenprogramma Media, Vormgeving en ICT. De verwachting is dat wij binnen de school voldoende kennis en ervaring hebben om de leerlingen goed te kunnen begeleiden, zeker omdat we Adobe Education Leaders in huis hebben. Wel moeten er mogelijk individueel op verschillende deelgebieden trainingen of cursussen gevolgd worden. Nu ict een onderdeel gaat uitmaken van het programma, moet we bekijken of één of meerdere docenten hier een vakgerichte scholing in moeten gaan volgen.

LeerKRACHT

Alle docenten zijn betrokken bij de leerKRACHT-methodiek. Onder het motto 'elke dag samen een beetje beter' wordt er veel van elkaar geleerd. Docenten doen lesbezoeken en bereiden samen lessen voor. Vanzelfsprekend worden beide activiteiten geëvalueerd. Het gebruiken van verschillende ict-middelen en het afstemmen van de lessen op de individuele behoefte van de leerlingen, zijn hierbij belangrijke onderwerpen van gesprek. Met twee andere scholen vormt het Grafisch Lyceum Rotterdam een zogenaamde peer group. Docenten, maar ook de schoolleiding wisselen ervaringen uit en kijken bij elkaar op de werkvloer. Tevens organiseert de stichting leerKRACHT speciale trainingen, zogenaamde 'verander pizza-sessies'. Ook hier zijn onze docenten bij betrokken.

Ict

Ook op het vlak van ict kunnen we binnen de school veel van elkaar leren. Hierbij vormt leerKRACHT een grote ondersteuning. Tijdens studiedagen organiseren we regelmatig korte workshops, waarin verschillende ict-zaken aan bod komen, zoals het gebruik van digitaal lesmateriaal, digitale ict-tools en de mogelijkheden om de computer te gebruiken om de ontwikkelingen van de leerlingen te volgen. Wel besteden we komende jaren veel aandacht aan mediawijsheid. Hiervoor wordt een collega opgeleid.

Passend onderwijs

Met de invoering van passend onderwijs wordt van de scholen verwacht om nog meer dan in het verleden leerlingen met "problemen" binnen de school te begeleiden. Wij hebben hierin al veel expertise ontwikkeld, waardoor we docenten kunnen ondersteunen bij het begeleiden van leerlingen. Toch gaan we nog regelmatig trainingen of cursussen volgen om de deskundigheid op peil te houden. Door de invoering van passend onderwijs veranderen veel regelingen en procedures. Ook hiervoor moeten functionarissen in de school trainingen volgen.

8.2 Formatiebeleid

De formatie van het VMBO voor Vormgeven en Media is opgenomen in het meerjarig formatieplan van de gehele instelling. Op dit moment heeft het vmbo voor de docenten een formatie van 31 fte. De totale formatie voor het onderwijsondersteunend personeel (inclusief de directie) is 12 fte. Binnen deze formatie kan het vmbo alle taken voldoende uitvoeren. Ook voor de ontwikkeling van het onderwijs kan binnen deze formatie voldoende ruimte gevonden worden.

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 43,1. De leeftijdsopbouw is gunstig te noemen. Voor de toekomst nemen we hiervoor zodoende geen extra maatregelen. Van de 42 medewerkers zijn er 18 vrouw. Vrouwelijke medewerkers zijn binnen alle geledingen redelijk evenredig vertegenwoordigd. Verdere informatie over de formatie is beschreven in het meerjarenformatieplan 2012-2016.

8.3 Taakbeleid

Het Grafisch Lyceum Rotterdam kent vanaf de invoering van de eerste cao-mbo in 1992 een 'jaartaaksysteem'. Dit vormt de basis van het taakbeleid en wordt voortdurend aangepast aan nieuwe afspraken uit de cao en/of eigen inzichten in het kader van taakbeleid. De onderwijsorganisatie is reeds lange tijd dusdanig ingericht dat de contacttaken en overige taken van docenten in een flexibel systeem zijn ondergebracht, met inachtneming van de in het GLR afgesproken maximale lessentaak per week, per periode en per jaar. Het werk, en dus de werkdruk, is zowel voor deelnemers als docenten zo gelijkmatig mogelijk verdeeld over het gehele cursusjaar. Het taakbeleid is uitgebreid beschreven in de jaartaakregeling 2014-2015. Het vmbo wil in de toekomst graag meer in dagdelen in plaats van lesuren gaan werken. Hiervoor is een andere jaartaakregeling noodzakelijk.

8.4 Loopbaan- en scholingsbeleid

Binnen de jaartaak is 107 uur gereserveerd voor deskundigheidsbevordering. De toebedeelde tijd voor deskundigheidsbevordering is bestemd voor het bijwonen van scholingen, bedrijfsstages, themamiddagen e.d. In de jaartaak wordt standaard 59 klokkuur opgenomen voor het bijhouden van het vak en professionalisering van onderwijsgeevenden. Over de invulling van deze uren legt de medewerker verantwoording af aan de leidinggevende. Voor de deskundigheidsbevordering beschikt iedere medewerker over een persoonlijk opleidingsbudget (pop). Medewerkers dienen elk jaar een persoonlijk ontwikkelingsplan op te stellen en dit te bespreken met de leidinggevende. In de functioneringsgesprekken met de leidinggevende verantwoorden de medewerkers het eigen ontwikkelingsplan. Het loopbaan- en scholingsbeleid wordt de komende tijd binnen het Grafisch Lyceum Rotterdam geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de invoering van het lerarenregister.

In het meerjarenformatieplan is afgesproken dat 40% van de vmbo-docenten aangesteld kunnen worden in een LC-functie. Voor de LB-, LC- en LD-functies is een competentieprofiel vastgesteld. Ook de manier om in aanmerking te komen voor LC-functie is uitgebreid beschreven. Op dit moment heeft 38% van de docenten van het vmbo een LC-functie en 5 % een LD-functie.

8.5 Arbeidsomstandigheden

De arbeidsomstandigheden in de school worden voortdurend bewaakt en verbeterd. In het arbo-beleidsplan van het GLR is het beleid beschreven. In de periode november-december 2006 heeft de Arbo Unie een algemene Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) uitgevoerd op onderdelen van het bedrijfsbeleid die betrekking hebben op arbozorg binnen het Grafisch Lyceum Rotterdam. In deze rapportage worden vooral de risico's en aandachtspunten genoemd. Indien nodig wordt het RI&E-plan bijgesteld. Het instituut heeft een arbomedewerker in dienst. Hij draagt zorg voor de uitvoering van het arbobeleid in de school.

Van oudsher is er in de school veel aandacht voor het wel en wee van de medewerkers. Zaken omtrent ziekteverzuim zijn beschreven in het verzuimprotocol. Het ziekteverzuimpercentage op het vmbo is vrij laag en behoeft geen aanscherping.

8.6 Inspraak en medezeggenschap

Binnen het vmbo hebben de medewerkers invloed op en zeggenschap over het gevoerde beleid via de onderwijsteams, de algemene personeelsvergadering of themabijeenkomsten. Ook door het leerKRACHT-project hebben de personeelsleden veel mogelijkheden om zaken in gang te zetten. Beleidsvoorstellen worden via de bouwcoördinatoren ingebracht in de diverse onderwijsteams. De coördinatoren dragen er de zorg voor dat er terugkoppeling plaatsvindt in het overleg met de directeur.

Verder heeft het Grafisch Lyceum Rotterdam een ondernemingsraad. In deze raad wordt het vmbo door een eigen medewerker vertegenwoordigd.

9. Kwaliteitszorg

Kwaliteitsbeleid betreft activiteiten die erop gericht zijn de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren. Het gaat daarbij zowel om de kwaliteit van de primaire werkprocessen, het onderwijsleerproces en de leerlingenzorg. Het werken met de zogenaamde PDCA-cyclus (plan-do-check-act) kan hierbij een belangrijk hulpmiddel zijn. Deze PDCA-cyclus is goed ingebed in de organisatie.

In het VMBO voor Vormgeven en Media hebben we de zorg voor de kwaliteit als volgt vormgegeven:

9.1 Tevredenheidsonderzoeken

Elke twee jaar worden de zogenaamde LAKS-enquête tevredenheidsonderzoek en een tevredenheidsonderzoek onder de ouders/verzorgers van de leerlingen van leerjaar 3 afgenomen. De rapportages worden uitgebreid besproken in het overleg met de directeur van het vmbo en het college van bestuur, en met alle medewerkers van het vmbo. Indien noodzakelijk vindt er bijstelling van het beleid plaats. Ook worden de beide onderzoeken opgenomen op de website www.schoolvo.nl. Via deze site geven scholen voor voortgezet onderwijs inzicht in hun eigen onderwijsprestaties. De site is het resultaat van het project 'Vensters voor Verantwoording', waarbij alle cijfermatige informatie over vo-scholen wordt verzameld in één systeem. Tot slot vindt er elk jaar een schoolverlatersonderzoek plaats. Ook hiervan bespreken we de resultaten in het team.

9.2 Prestatieoverleg met college van bestuur

Het Grafisch Lyceum Rotterdam heeft een aantal kwaliteitseisen gesteld. Er is onder andere aandacht voor lesuitval, verzuim onder docenten, examenresultaten, doorstroom naar mbo en het onderwijsrendement. In een maandelijks overleg met het college van bestuur komen deze zaken aan de orde. Indien nodig vindt bijstelling van beleid plaats.

9.3 Voortgang, -functionering- en beoordelingsgesprekken

Minimaal één maal per jaar voert de leidinggevende een functioneringsgesprek met zijn of haar medewerkers. Bij docenten vindt voorafgaand aan het gesprek een lesbezoek plaats en er worden bij twee klassen vragenlijsten onder de leerlingen afgenomen. De informatie verkregen uit deze activiteiten, wordt meegenomen in het gesprek. Indien noodzakelijk worden er meerdere voortgangs- en beoordelingsgesprekken gevoerd. Dit doen we bij nieuwe collega's of bij mensen die in aanmerking komen voor een vast dienstverband of een hogere functie.

9.4 PDCA-cyclus

Het evalueren en bijstellen van alle ontwikkelingen en activiteiten is een vast onderdeel van alle overleggen binnen het vmbo. De leerlingen worden bij dit proces nog wel eens vergeten. De komende jaren gaan we de leerlingen hier meer bij betrekken. De directeur van de school gaat hiervoor minimaal vier keer per jaar met een afgevaardigde uit een leerlaag in gesprek.

10. Oudercommissie/ouderraad

Op het VMBO voor Vormgeven en Media is een enthousiaste oudercommissie werkzaam. We streven ernaar dat er van leerlingen uit elk leerjaar minimaal twee ouders/verzorgers in de commissie vertegenwoordigd zijn. De oudercommissie komt minimaal zeven keer per jaar bijeen. De directeur van de school is bij de vergaderingen aanwezig. Zaken als onderwijsontwikkelingen, begeleiding van leerlingen, lesuitval en leerlingenactiviteiten komen in de vergaderingen uitgebreid aan bod. Verder helpen de leden van de ouderraad bij allerlei activiteiten in de school.

Het Grafisch Lyceum Rotterdam heeft als BVE-instelling een ondernemingsraad. Hierin zijn geen ouders van leerlingen vertegenwoordigd. De vertegenwoordiging van de ouders/verzorgers is geregeld via een formele ouderraad. Uit de oudercommissie worden vijf leden gekozen voor de ouderraad. Deze ouderraad gaat met het bevoegd in gesprek over zaken die advies of instemming behoeven.

11. Veiligheid op school

De veiligheid van de leerlingen en medewerkers is een continue punt van aandacht in de school. Gelukkig geven de tevredenheidsonderzoeken steeds aan dat de leerlingen met plezier naar onze school komen en zich veilig voelen. In 2010 heeft de school het Kiwa-certificaat 'Veiligheid Rond en in School' verkregen. In 2015 voert de school middels het Rotterdamse programma 'Veilig op School' weer een scan uit. Het programma 'Veilig op School' scant scholen op (de beleving van) veiligheid. De veiligheidsscan vindt plaats door middel van analyse van bestaand materiaal en het afnemen van enquêtes onder leerlingen, docenten en ondersteunend personeel. De resultaten worden verwerkt in een rapportage, waarna een aanpak met prioriteiten wordt vastgesteld door de schoolleiding en de gemeente Rotterdam. Bij de aanpak wordt uitgegaan van het RISICO-model, waarbij vanuit vijf domeinen systematisch naar veiligheid en onveiligheid in en om de school wordt gekeken. De vijf domeinen zijn ruimtelijk, institutioneel, sociaal, onderwijskundig en criminogeen. Na twee of drie jaar wordt de school opnieuw gescand om de uitgevoerde acties te evalueren en de nieuwe situatie te beoordelen.

De directeur van de school heeft verder drie keer per jaar overleg met scholen voor voortgezet onderwijs op de noordoever van Rotterdam over de veiligheid in en om de scholen. Bij dit overleg zijn ook de gemeente en de politie betrokken.

12. Tot slot

In het voorwoord is gemeld dat het VMBO voor Vormgeven en Media graag stappen wil maken in het 'klaar maken van de school voor de toekomst'. Een verbouwing van de school is hierbij een belangrijk onderdeel. In dit Schoolplan zijn de contouren van hoe wij ons onderwijs willen vormgeven, beschreven. Deze uitgangspunten vormen de basis van de plannen voor de verbouwing. De basis van deze plannen is gelegd tijdens een aantal visiebijeenkomsten met docenten in het voorjaar van 2014, waarna deze in het plan zijn opgeschreven. In het najaar is het Schoolplan in het team besproken en door het college van bestuur vastgesteld. Inmiddels heeft de ouderraad ingestemd met dit Schoolplan, waarna het definitief een belangrijk leidraad is geworden voor alle ontwikkelingen die de komende vier jaar op ons pad komen.

12.1 Bronnen

- Meerjarenformatieplan 2012-2016
- Jaartaakregeling 2014-2015
- LAKS-enquête 2014
- VMBO-kaart 2013
- Pestprotocol
- Leerlingenstatuut en klachtenregeling 2011-2015
- Arbobeleidsplan
- Risico-Inventarisatie en Evaluatie 2007
- Verzuimprotocol
- Sociaal statuut